

Automatiska brandlarmanläggningar, säkerhetsföreskrifter

Säkerhetsföreskrift S821 fr.o.m. 1.4.2020

1 Syfte

Den här säkerhetsföreskriften ger försäkringstagaren anvisningar om vad som ska beaktas vid anskaffning, användning och underhåll av en brandlarmanläggning. Den har upprättats utgående från inrikesministeriets beslut om automatiska brandlarmanläggningar och anvisningar om planering och installation av automatiska brandlarmanläggningar. Anvisningarna är därför förpliktande. Vid planering, anskaffning och installation av ett automatiskt brandlarmsystem ska räddnings- och bygglagstiftning samt kraven i byggbestämmelser beaktas.

Den utrustning och de apparater som krävs i lagen eller i andra bestämmelser eller som föreskrivs av myndigheterna ska hållas funktionsdugliga samt underhållas och besiktigas på behörigt sätt. Byggnadens ägare, innehavare eller verksamhetsledare ansvarar för detta i fråga om allmänna lokaler i byggnaden och de arrangemang som tjänar hela byggnaden, och innehavaren av en lägenhet i fråga om lokaler i hans besittning.

2 Begrepp

Brandlarmanläggning

Den här anvisningen gäller brandlarmanläggningar som har anslutits till nödcentralen och som har byggts upp enligt myndigheternas krav för att öka personsäkerheten eller underlätta räddningsverksamheten. En brandlarmanläggning ger automatiskt ett meddelande om en brand som bryter ut och om fel som kan äventyra beredskapen.

Branddetektor

En branddetektor är den del av ett brandlarmsystem som finns i ett övervakat utrymme och som reagerar på brand, rök eller temperaturstegringar.

Brandlarmknapp

En anordning med hjälp av vilken en person som upptäckt en brand kan larma om den för hand.

Larmanordning

En anordning som används för att ge brandlarm lokalt genom ljud- och/eller ljussignaler eller vibrationer som tydligt skiljer sig från omgivningen.

Centralapparat

En anordning till vilken branddetektorer, brandlarmknappar och larmanordningar har anslutits. Centralapparaten anger brandområdet, sätter igång larmet och överför anmälan till nödcentralen. Brandlarmanläggningen ger också anmälan om fel som äventyrar dess beredskap.

Anläggningsskötare för brandlarm

En person som utsetts och utbildats för en bestämd anläggning. Anläggningsskötaren för brandlarm fungerar också som kontaktperson för brandlarmanläggningen. Han ansvarar för brandlarmanläggningens skötsel och skick och för månatliga tester av den.

Nödcentralen

Nödcentralen har i uppgift att ta emot anmälningar som kräver nöd- och andra åtgärder och förmedla dem vidare till de enheter till vilka uppgiften hör enligt gällande lag. Nödcentralen stöder och bistår de enheter som sköter myndigheternas uppdrag och sköter de uppdrag som bestämts för nödcentralen på annat håll i lagen.

3 Anskaffning av brandlarmanläggning

3.1 Anskaffningens villkorlighet och skeden

När en brandlarmanläggning är ett villkor för bygglov, utrustas byggnaden eller en del av den med en brandlarmanläggning i den omfattning som bygglovet förutsätter. Anskaffningen av ett system kan också baseras på frivillighet eller på en rekommendation av försäkringsbolaget.

Anskaffningen av en brandlarmanläggning består av följande skeden:

- förberedande plan: utredningar och klassificeringar
- beslut om anskaffning
- planering
- begäran om offert och offerter
- upprättande av entreprenadavtal
- genomförande och övervakning av installation
- anslutning till nödcentralen
- utbildning av personal
- ibruktagningsbesiktning
- godkännande och överlåtelse till beställaren.

3.2 Förberedande plan

Förberedande planer för automatiska brandlarmsystem kan göras upp av en elplanerare, elentreprenör eller en affär för brandlarmanläggningar (t.ex. för en offertberäkning). En branddetektor väljs efter omgivningen. I första hand används rökdetektorer.

3.3 Installationsplan

En installationsplan får godkännas av en planerare av brandlarmanläggningar eller en affär för brandlarmanläggningar som har godkänts av Tukes. En godkänd affär för brandlarmanläggningar ansvarar för att planeringen av brandlarmanläggningen är korrekt.

3.4 Installations-, ändrings- och servicearbete

Installation och service av brandlarm- och släckningsanordningar är reglerad verksamhet. Sådana arbeten kan endast utföras av affärer som införts i Tukes register, och i vilkas tjänst finns en ansvarig person med ett behörighetssintyg för ifrågavarande arbeten. Affären ska själv utföra en besiktning av alla sina installationsarbeten.

Affären för brandlarmsanläggningar ska upprätta ett protokoll över ibruktagningsbesiktningen.

4 Besiktningar

Besiktungsverksamhet

För anordningarna krävs även besiktningar av utomstående, dvs. av tredje part. Besiktningar kan endast utföras av besiktningssorgan som godkänts av Tukes. Vid en besiktning kan en brandlarmanläggning även underkännas eller för den kan vid behov fastställas en förnyad besiktning.

Certifieringsbesiktning

Före slutbesiktningen eller ibruktagande av en byggnad eller en del av den ska en tredje part göra en certifieringsbesiktning av brandlarmanläggningen för att säkerställa den installerade anläggningen och dess funktionsduglighet.

Återkommande besiktningar

Återkommande besiktningar av olika anordningar görs av ett besiktningssorgan med jämna mellanrum. Innehavaren av en brandlarmanläggning ansvarar för att brandlarmanläggningens funktion och lämplighet för objektet besiktigas regelbundet i enlighet med följande besiktningstabell för brandlarmanläggningen. Besiktningssklassen för redan befintliga objekt fastställs av den lokala räddningsmyndigheten, som kan fastställa också ett objektspecifikt kortare besiktningssintervall.

Besiktningssklass	Syfte	Besiktningssintervall
A	Objekt som är viktiga för personsäkerheten och objekt som förknippas med en betydande eller stor brandfara (till exempel inkvarteringsrum och vårdinrättningar, lokaler där en brandlarmanläggning är en förutsättning för bygglov)	3 år
B	Övriga	5 år
C	Undantag	Objektspecifikt

5 Användning och underhåll

För en godkänd brandlarmanläggning ska utses en ansvarig person och en anläggningsskötare för brandlarm samt en ersättare för denna.

5.1 Handledning och utbildning

När installationsarbetet är klart ska affären för brandlarmanläggningar ge skötaren av anläggningen tillräcklig handledning i hur den ska användas och skötas. Bruks- och skötselansvisningarna går då igenom. En företrädare för affären för brandlarmanläggningar ger skötarna handledning i att använda dagboken för brandlarmanläggningen. Namngivna skötare ges den utbildning som uppgiften kräver eller annan tillräcklig introduktion. Objektets personal ges vid behov utbildning i att agera korrekt vid ett larm.

5.2 Den ansvariga personens roll gällande brandlarmanläggningen

Den person som är ansvarig för brandlarmanläggningen ansvarar för att en anläggningsskötare och ersättare för brandlarm utses och att brandlarmanläggningen sköts och används enligt anvisningarna. Den person som är ansvarig för brandlarmanläggningen ska också hålla kontaktpersonernas uppgifter och telefonnummer uppdaterade och anmäla dem till nödcentralen.

5.3 Rollen och ansvaret som anläggningsskötare för brandlarm

Uppgiften som anläggningsskötare för brandlarm består i att sörja för skötsel och användning av brandlarmanläggningen och framförallt att minst en gång i månaden testa förbindelserna till nödcentralen. Skötaren ska anteckna i protokollet tester, underhållsåtgärder och störningar samt felanmälningar. Räddningsmyndigheten antecknar brandlarm och till nödvändiga delar felanmälningar som hänför sig till deras verksamhet. Anläggningsskötaren för brandlarm ska fästa uppmärksamhet i synnerhet vid förebyggande underhåll såsom brandlarmsknapparnas skick, att batterierna är funktionsdugliga och att detektorerna är i skick. Skötaren ska också sörja för att normalt bruk av fastigheten, städning eller underhålls- och reparationsverksamhet inte orsakar felaktiga brandlarm eller felanmälningar. Dessutom ska skötaren utreda orsakerna till felaktiga anmälningar.

5.4 Heta arbeten

Då heta arbeten utförs på en tillfällig plats för heta arbeten, krävs av hetarbetaren ett hetarbetskort och alltid ett skriftligt tillstånd för heta arbeten för bygget i fråga. För heta arbeten ska en ansvarig person utses. Säkerhetsföreskriften Heta arbeten S621 ger handledning i heta arbeten. En stor del av de felaktiga anmälningar som görs orsakas av heta arbeten.

5.5 Strukturella ändringsarbeten

Om man på ett objekt som är försett med en brandlarmanläggning gör strukturella ändringar, till exempel ändringar i lokalerna, ska man ta kontakt med den lokala räddnings- och bygg tillsynsmyndigheten.

5.6 Urkoppling och anmälningar

Om en brandlarmanläggning kopplas ur helt eller delvis, ska det genast anmälas till nödcentralen. Tiden och området för urkopplingen avgränsas till minsta möjliga och objektet ska stå under kontinuerlig uppsikt under urkopplingstiden. En urkoppling får göras endast av en räddningsmyndighet, anläggnings-skötaren för brandlarm eller en ersättare.

5.7 Service och underhållsprogram

Ägaren eller innehavaren av brandlarmanordningen svarar för att finns ett underhållsprogram som har upprättats för brandlarmanordningen och att service och reparationsverksamhet har ordnats enligt den anordningsspecifika serviceanvisningen så att anordningarna uppfyller de krav som ställs på dem under deras livscykel.

Pohjola Försäkring Ab, FO-nummer 1458359-3

Helsingfors, Gebhardsplatsen 1, 00013 OP
Hemort: Helsingfors, huvudbransch: skadeförsäkringsbolag
Tillsynsmyndighet: Finansinspektionen, www.fiva.fi

